

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

02.11.2018

UKA 2018/149

Naqqiut

Siunnersuut 18. juli 2018-meersoq taarserpaa

Una naqqiutigineqarpoq: Siunnersuutip kalaallisuaanut UPA 2019-imik kukkusaq UKA19-mik taarserneqarpoq tamaalilluni danskisuaa kalaallisuaalu assigiilerlutik.

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kingusinnerpaamik UKA2019-imi inuussutissarsiornermik siuarsaanermik aaqqissuussinerit maanna ingerlasut nalilersorneqarnerannik Naalakkersuisut saqqummiussinissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Nalilersuinerimi aaqqissuussinerit maanna ingerlasut suliffeqarfinnik suliaqarfinnillu nutaanik qanoq annertutigisumik siuarsaanerat qulaajaavigineqassaaq. Nalilersuinermilu namminersorlutik inuussutissarsiortunut manna sinaakkutissatut atugassarititat ilanngunneqassapput, maannalu aaqqissuussineritut kiisalu manna tikillugu misilittagaareersut tunuliaqutaralugit sinaakkutissanut aaqqiissutaasinnaasunillu pitsanngorsaatinillu siunnersuusiortoqarluni. Nalilersuinermik suliaqarnermi namminersorlutik inuussutissarsiortut qanimut suleqatigineqarnissaannik Naalakkersuisut kaammattorneqarput.

(Inatsisartuni ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunnngavilersuut:

Nunatsinni inuussutissarsiornikkut ingerlatseriaaseq imatut isikkoqarneruvoq, suliffeqarfiit soqutigisaqarfiillu annertunerusumik pisuussutinik uummassusilinnik toqqaanartumik ingerlatsiviunngikkunik tamakkuninnga tunisassiortuullutik, tamatumani nunatta pisuussutai tigussaanagerusutut taaneqarsinnaasut iluaqutiginiarneqartarlutik. Tamanna immiini ajoquteqanngilaq, taamaattorli kissaatiginarsinnaalluni siammasinnerusumik inuussutissarsiornermik ingerlataqartoqarnerunissaa anguneqarsinnaajumaartoq. Tamatumani inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinerit aammalu siammasinnerusunik toqqammaveqarluni ingerlatseriaatsit takussaanerulerumaartut, taamaasillunilu inuussutissarioriaatsit nutaajunerusut maannamiit annertunerusumik takussaaleruliinnaratik ineriartornermi toqqammavigineqalersinnaajumaartut. Qularutiginnigilara pingaaruteqartuusoq, unikaallariarluni pissusiviusut qanoq ingerlatsiviunersut nalilersorluassallugit. Tamannami aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani siunertarineqarmat. Qimerluuataassagivut inuussutissarsiornikkut ingerlatseriaatsigut siuarsaaniarnerillu qanoq isikkoqarnersut aammalu inuussutissarsiuteqartunut

sinaakkutitaatinneqartut ilumut naleqquttuusorinarnersut. Nalilersuiffigineqartariaqarput aaqqissuussinerit taamatut isikkoqartillugit ilumut pissusissamisoornerpaanersut, siunertariuartaqaratsigumi ineriartortitsuarnissarput nalilersorluarlugillu ilumut maannamut inuussutissarsiornikkut toqqammavigineqartut naammaginartumik ingerlatsiviunersut.

Atugarissaarnerulernissarput aqputissiuutissagutsigu allatut ajornartumik aqputissiuuniartaqarpagut inuussutissarsiornermik ingerlataqartut suli amerlanerusut ineriartortuarnissaat. Naatsumimmi oqaatsigalugu tamakkua nunatta aningaasaqarniarneranut suliffissaqartitsiniarnikkullu pingaaruteqarluinnartuummata.

Inuussutissarsiornikkut ineriartorneq taamatut kigaatsigisumik ineriartortitsiviuaassaguni, tamatumali saniatigut pisortat allaffissornerujussuarmik ingerlatsinerisigut aporfissalersuisoqartuatillugit, aporfissat iliuuseqarfiginiarlugit politikikkut anguniakkavut nalimmassartuartaqarpagut. Anguniakkat piviusunngortinniarnerini inuussutissarsiuteqartut suliffinnillu nutaanik aallartitsiortortut allaffissorikkut aporfilersornaveersaartinneqartariaqarput, akerlianillu aalaakkaasunik sinaakkutaqartinneqartariaqarlutik.

Ukiuni kingulliunerusuni amerlasuutigut politikikkut eqqartuiffigisarpagut ineriartortitsinermi periarfissat assigiinngitsut. Ilaatigut isumaqatigiittuaanarnej ajorsimariarluta arlalitsigut isumaqatigiissutigisinnaasarsimavarput suliniuteqaatit assigiinngitsutigut aporfissaqalertarnerat pissutigalugu taamaatsiinnarneqartariaqartarneri pillugit.

Naaffeqanngiusattunik oqallittarnigut unitseriarlugit, naammassisaqarsinnaanerput takutissinnaasariaqarparput. Toqqammaveqarluartunik siumullu isiginnilluni politikikkut attassinnaasatsinnik aalajangersaasariaqarpagut, tamakkumi inuussutissarsiornikkut ineriartortitsiniarnitsinni aqputigineqassapput inuussutissarsiuteqartut innuttaasullu pilluarnerulernissaanut aqputissiuussisuussallutik.

Politikikkut siumungaaq isigaluni aalajangersaasoqassappat, pinngitsoorneqarsinnaanngilaq suliffeqarnermi illuatungeriit suleqatiserineqarnissaat. Tassami taakkua tassaasarmata pisariaqanngikkaluarmik inatsisitigut akimmisaartinneqarsinnaasaraluarlutik aamma pitsanngorsaanernut aqputissiuussisinnaasartut.

Kissaatiginngeqaara soqutigisaqartut qulaatiinnarlugillusooq oqallinnissarput. Akerlianik taakkua peqataatittariaqarpagut, taamaattumillu siunnersuuteqarpunga Naalakkersuisut peqquneqassasut pitsaanerumik iluanaaruteqarluartoqarnissaalu siunertaralugu aqputissiuussiumaartut. Kissaatigeqaara oqallinnerup tunngavissikkumaaraa, tigussaanerumik siuariarnissamut aqputissiuussinissaq, minnerunngitsumillu aqputissiuutissagipput inuussutissarsiornikkut ingerlatsisortatta siunissami atoruminartunik sinaakkuteqartinneqarnissaat.

Periarfissagummi ikigisassaanneqaat, tassami akunnitsinniittoqarmat inuiaqatigiinnik siumut kivitseqataarusuttunik, taamaattumillu taakkorpiaat aamma siunissami maannami suli pitsaanagerusunik sinaakkuteqartillugit ingerlatsisinnaatittariaqarpagut.

Arlaatigut ingerlatsilluarnerunissamut toqqammavissaqarpugut, tamakkuli atorluarnerusariaqarpagut, tassami tamattaalluta kissaatigigatsigu inuiaqatigiit siuariartorlutik ingerlaaseqarnissaat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Takorloorneqarpoq nalilersuinissamut sulisut 1 ½ -nik nalillit, tassalu 750.000 kr.-nink atorneqarumaartut. Tamatumani sulinermi naatsorsuutigineqartariaqarluni pisorta qarfiit akimorlugit suleqatigiittoqartarnissaa, tamatumali nassatarisaanik ingerlatsinikkut aningaasartuuteqartoqarumaarluni. Piffissamik atuinissamut aamma nalunaarusiap nutserneqarnissaa il.il. ilanngunneqarsimapput. Naatsorsuutigineqarsinnaassaaq nalilersuinerit suliarineqarneranni allaffissornikkut sulisunik suliaqartitsoqartariaqarumaartoq aammalu taamatut suliaqartut suliamut attuumassuteqarsinnaasunik assigiingitsutigut suleqateqartarumaartut.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Naatsorsuutigineqanngilaq suliaq manna inuussutissarsiuteqartunut aningaasarsiornikkut nammakkiutaajumaartoq. Akerlianilli naatsorsuutigineqartariaqarluni suliffeqarfiit nutaanik sinaakkutsersorneqarnerisigut tamakku suliffeqarfinnut nutaanut iluaqutaajumaartut.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.